

OGLAŠAJTE V
NAJSTAREJŠEMU
SLOVENSKEMU
DNEVNIKU V OHIO
★
Izvršujemo vsakovrsne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE OLDEST
SLOVENE DAILY
IN OHIO
★
Commercial Printing of
All Kinds

ŠTEVILKA (NUMBER) 5

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY (TOREK), JANUARY 8, 1946

HČERKA O.P.A.
URADNIKA
UGRABLJENA

Oče naslovil
pretresljiv radijski
apel za varnost
ugrabljenega otroka

CHICAGO, 7. januarja—Policija in drugi varnostni organi so bili danes alarmirani, da gredo s polno paro na lov za ugrabiteljem. Suzanne Degnan, 6-letno hčerko OPA uradnika v Chicago, ki je bila ugrabljena z doma svojih staršev.

James Degnan, oče ugrabljene deklice, je danes imel pretresljiv radijski apel, v katerem je prosil ugrabitelja, da naj otroku nikdar na stori nič žlega in da bo storil vse, kar mu bo naročeno, samo ako se mu omoci stopiti v stiko z ugrabiteljem. Ugrabitelj zahteva \$20,000 od kupnine za otroka

Deklica je bila pogrešana zjutraj, ko je bila posteljica, v kateri je spala, najdena prazna. V spalni sobi otroka je ugrabitelj pustil pisane, v katerem zahteva \$20,000 od kupnine za vrnitev deklice.

Oče je oblastim izjavil, da nimata niti najmanjšega pojma, kako je ugrabitelj dobil vstop v njegovo stanovanje. Otrok je bil očvidno ugrabljen več ur po prej kot pa je bil zločin odkrit.

Naši fantje-vojaki

Snoči je nepričakovano prišel domov, častno odpuščen od vojaške službe Val Konestabo, sin pozname družine Mr. in Mrs. Joseph in Mary Konestabo, 19808 Arrowhead Ave. V službi je bil štiri leta in 10 mesecev. Sedaj bo s svojo soprogo Dorothy živel v Painesville, O.

POBIRANJE OBLEKE V COLLINWOODU

Občinstvu v collinwoodski naškini se naznana, da bo od sedaj naprej do 31. januarja posojanka za pobiranje obleke, čeprav je vsej v darov za stanovalno odprtva samo ob sredah in v soboto zvečer. Vsem tistim, ki povprašujejo, koliko časa se bo še pobiralo potrebščine, se sporoča, da je sedaj čas, da oddaste vaše prispevke v tem oziru.

Stekla veverica

Na vzhodni strani mesta med E. 150 St. in E. 176 St. se je pojavila neka navidezno krotka veverica, kadar pa jo kdo prime, hlastne po roki in skuša prizadetega ugrizniti.

Včeraj so zdravstvene oblasti apelirale na prebivalce v omejeni okolici, da se pazijo te veverice, o kateri se sodi, da je stebla.

VAŽNA SEJA

Članice društva sv. Ane št. 4 SDZ so prošene, da se udeležijo redne mesečne seje v sredo večer, katera bo zelo važna radi volitve nove tajnice in delegatije za konvencijo.

DELNIŠKA SEJA SND

V četrtek večer, dne 10. januarja ob 8. uri se bo vršila redna delniška seja Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

Božidar Jakac poroča iz osvobojene Ljubljane

Citatelji Enakopravnosti se gotovo še spominjajo obširnega in zanimivega pisma od slikarja-umetnika Božidara Jakca, ki smo ga pred nedavnim priobčili. Pismo nam je bil dal na razpolagi narodno-zavedni Mr. Anton Colarič, Jakčev bratranec, poznani sobni papir na 5385 St. Clair Ave. Pred par dnevi pa je prejel naš poznani in nadvse marljivi narodni delavec Mr. Janko N. Rogelj predsednik Ameriške bratske zveze, pismo od Jakca. To je prvo pismo, ki ga je pisal Jakac od časa, ko se je povrnil v Slovenijo, oziroma v Ljubljano. Posebnost pisma je sledeča:

Akademski slikar BOŽIDAR JAKAC kot partizan

"Že večkrat sem začel pisati, pa mi ni bilo nikdar usojeno, da bi nadaljeval in skončal. Tako čakaš, čakaš in preklinjaš, kaj da nič ne pišem. Do sedaj sem prejel že dva Twoja draga pisma, in se Ti za vsakega posebej od vsega srca zahvaljujem in za vse Twoje in sopodpisce pozdrave."

"Vesel sem, da ste še vsi živi in zdravi in kar me še prav posebno veseli, da nas sodite pravilno in da delate za nas. Pa kaj kot so se v tej dobi znašli vsi lumičje skupaj, tako so se znašli tudi vsi pošteni ljudje sveta na isti bazi."

"Tebe in z odbor smo zvezeli že davnej zunaj, in sem bil ponosen nate, vesel sem bil tudi starega Kristana, ki ga, prosim, prav od srca pozdraviš, da ne omenjam posebej Louisa Adamiča. Na Vas, dragi naši v Ameriki, nismo nikdar pozabili, in smo neštetokrat govorili o Vas in Vaši pomembnosti, le ni bilo nikdar prave prilike za pisanje."

"Lojze Adamič, ki sva skupaj partizansčila, je Vam pisal, samo ne vem, če ste kedaj prejeli. Tudi jaz sem napisal strahotno dolgo pismo, ko je lani na pomoč odhalil od nas major Jones. Očividno pisma še niste sprejeli, ker sem, ko sem bil na tretjem zasedanju AVNOJA v Beogradu, izvedel, da je še vedno v Londonu. Pismo je bilo naslovljeno na bratranca Toneta, namenjeno pa je bilo vsem Vam. Mogoče ga Odisejeva pot nekoč zanesete vendarle do Clevelandu."

"Ko sem že pri Tonetu, dovolili, da Te vprašam, kaj je s Tonegom in družino. Ali je še živ in kako je z njim, ker še nič nisem prejel glasuš od njega, čeprav sem že predvčerjajno prejel od moje nečakinje Enice Beletove pismo, ki sem ga bil zelo vesel, ko vidim, da ste o vsem pri nas, prav dobro informirani. Tudi nešteito 'Novih Dob' sem že prejel, za kar se Mr. Terbovec prav od srca zahvaljujem."

"Hočeš, da bi za liste kaj napisal, kakor bi rad, Ti moram prav po pravici povedati, da kadar sem se vrnil v Ljubljano, in to je bilo točno 24 ur po osvoboditvi, v jutranjem svitu, skoz tipično ljubljansko meglo-nism do danes prav nič več prišel do—slikanja—kaj šele do pisanja. Ali si predstavljaš, kaj je vse potreba, ko se vrneš v unčeno in razrušeno domovino. Tudi nešteito 'Novih Dob' sem že prejel, za kar se Mr. Terbovec prav od srca zahvaljujem."

"Na vzhodni strani mesta med E. 150 St. in E. 176 St. se je pojavila neka navidezno krotka veverica, kadar pa jo kdo prime, hlastne po roki in skuša prizadetega ugrizniti."

"Včeraj so zdravstvene oblasti apelirale na prebivalce v omejeni okolici, da se pazijo te veverice, o kateri se sodi, da je stebla."

"Neka čudovita stvar je bila takrat, ki nas je objemala in da-

Lep napredek slovenskega bančnega podjetja

Napredek, varnost in stabilnost zadostno podčrtavajo stanje bančnega zavoda St. Clair Savings & Loan Co. ob koncu leta 1945. Imovina tega zavoda znaša danes nad pet milijonov dolarjev. Delničarji, direktorji, vodstvo, uposlenici in vlagatelji so vsi ponosni na vzornost tega podjetja. To se najbolj zrcali v zaupanju vlagateljev in previdnosti direktorjev pri investicijah zaupanega jima denarja same v prvotne hipoteke (mortgages) in v vladne bonde Zedinjenih držav.

Vloge pri tem podjetju so v minulem letu narastle za približno en milijon dolarjev, in znašajo danes skupno blizu štiri milijone dolarjev. Na vlogah in v bondih Zedinjenih držav je investicija narasla nad dva milijona dolarjev. To izkazuje, da je polovico denarnih vlog sedaj investiranih v take bonde, ki se lahko vsak čas vnovčijo, to so bondi Zedinjenih držav.

Medtem, ko je ta stran zelo ugodna, pa vodstvo podjetja želi zvišati število posojil na prve vknjižbe na domove v tekocem letu. Ob tem času obstoji velika zahteva po novih domovih v tem okraju in to podjetje se zavaruje dati popolno postrežbo s posojilom vrnjenim veteranom, da si zgradijo svoj lasten dom.

Vsi veterani ste vabljeni, da obiščete urad St. Clair Savings & Loan Co., 6235 St. Clair Ave., kjer boste dobili vsa pojasnila glede financiranja, graditve novega ali predelave sedanjega doma.

"Vodstvo St. Clair Savings & Loan Co. se ponovno obvezuje, da bo postreglo veterane kolikor najbolje mogoče z vsemi mogočimi pojasnili," pravi tajnik tega podjetja, Paul J. Schneller.

Tajnik tudi poroča izdatno zvišanje rezerve in nerazdeljene dobička, kar vse krepi in podčrta združljivo stališče finančne strani podjetja. Vse vlogi vlagateljem se je kreditiralo z 2% obresti za leto 1945 in tajnik dalje sporoča, da se bo vse nove vloge, ki se jih prejme do 10. januarja, kreditiralo z obrestmi od 1. januarja, 1946.

Vojne je sedaj konec in delovne ure zavzamejo večinoma povsod normalno stališče. Radi tega je to podjetje tudi spremenilo ure uradnega poslovanja, ki so stopile v veljavno 2. januarja 1946 in sicer sledče: Nove uradne ure —

Dnevno od 9:30 do 2:30
Ob sobotah od 9:30 do 12 opoldne.
Ob večerih ne bo več odprt.

Trije ropi

V nedeljo in ponedeljek so vložilci v Clevelandu vdrli v dvoje trgovskih lokalov, iz katerih so odnesli pien v vrednosti več tisoč dolarjev. Oropan je bil tudi neki avtomobilist iz St. Louis, ki je parkal svoj avto na neki ulici, ko pa se je vrnil, je odkril, da je neznan ropar vdrl v avto in odnesel kovčke, v katerih je imel vso svojo obliko.

Takrat bi bil brezvoma izvoljen John H. Gornik iz 23. varde, aka bi mu ne bil nasprotoval Miller, ki s svojo opozicijo nadijuje do današnjega dneva.

Delničarska seja N. A. BANKE

Jutri večer ob 8. uri se v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. vrši letna delničarska seja slovenske

GEN. MARSHALL ZAČEL POGAJANJA ZA POMIRJENJE KINE

ČUNKING, 7. jan.—Danes se je vršila tukaj prva konferenca za končanje civilne vojne v Kini, na kateri je novi ameriški poslanik gen. George Marshall nastopil v vlogi posredovalca.

Konferenci prisostvujejo zastopniki kitajske centralne vlade in kitajskih komunistov. Razpoloženje na konferenci je zelo ugodno, in po zaključku iste se je vršila družabna zabava, na kateri so bili navzoči vodilni člani obeh kitajskih skupin.

Tajnik Byrnes odpotoval v London

WASHINGTON, 7. jan.—Državni tajnik James Byrnes je danes odpotoval v London, kjer se bo udeležil prve seje zbornice Združenih narodov, ki se bo v četrtek otvorila v britski prestolnici.

Byrnes je pred svojim odhodom poudaril, da Zd. države na moskovski konferenci niso odkrile nobenih detajlov glede producije atomske bombe, obenem pa je imenoval poseben odbor petih mož, čigar naloga bo, da proučuje problem kontrole atomske energije in podajoči organizaciji Združenih narodov.

To vprašanje bo eno izmed po-glavnih, ki pride na dnevnini red londonskega zborovanja.

Stavka tiskarskih strojnikov v Cleve-landu se nadaljuje

Stavka tiskarskih strojnikov v Clevelandu se je včeraj nadaljevala, in posledica stavke je bila, da ni včeraj v mestu izšel nobeden izmed treh angleških dnevnikov.

To je prvi v zgodovini Clevelandu, da je mesto brez časopisov. Edino nadomestilo so poročila, ki jih oddajajo radijske postaje, ki pa seveda niti od daleč ne morejo nadomestiti pisane besede, poleg tega pa so radijska poročila vsled omejenosti časa zelo kratka in navadno ne podajajo podrobnosti, ki jih prinašajo časopisi.

Najbolj zadovoljni so pač narodni tujeznični časopisi, med katerimi je tudi "Enakopravnost," ker od stavke niso prizadeti.

V "mestu" je velik naval na časopise, ki prejemajo časopise iz drugih mest, ampak malo številnih teh časopisov izgine kot kavira, čim pridejo v mesto.

Kakor se poroča, se je snoči vršila nova seja med zastopniki unije tiskarskih strojnikov in predstavniki treh angleških časopisov. Seja pa je bila očvidno brezuspešna, kajti "Plain Dealer" danes zjutraj ni izšel.

Univerza apelira

Western Rezerve univerza pričakuje v teku prihodnjih mesecov več tisoč dijakov iz vrst vojnih veteranov, ki imajo posebne prednosti, katere jim nuditi vlada v pogledu izobrazbe. Problem pa je, kako vsem tem veteranom preskrbeti stanovanja. Včeraj je vodstvo univerze naslovilo na javnost poseben apel, da gre na roko dijakom-veteranom. Družine, ki imajo tako prosti slobodi, se prosi, da o tem sporočijo vodstvu univerze.

Masni protest ameriških vojakov v Manili radi odložene demobilizacije

Armada zahteva nad milijon več mož za okupacijsko službo

MANILA, 7. januarja—Danes se je tukaj vršilo masno protestno zborovanje, katerega se je udeležilo okrog 20,000 ameriških vojakov, kot posledica odredbe vojnega departmента, da se demobilizacija tekom prihodnjih treh mesecev zniža za 50 odstotkov.

Vojaki so na lokalnega veljavnika naslovili apel, da posredujejo v svrhu tega, da Washingtonu v svrhu tega, da se tukaj službujočim vojakom omogoči povratek domov po prvotnem demobilizacijskem programu.

WASHINGTON, D. C.—Vojni departmента je preteklo soboto naznani, da število mož, katere dobiva armada potom pristojnih vstopov v obvezne vojaščine, ne zadostuje za kritja armadnih potreb za okupacijsko službo, vsed česar se bo moral demobilizacija vsaj za dobo prihodnjih treh mesecev drastično znižati.

Gen. Collin je podal izjavo, v kateri je reklo, da ako se demobilizacija ne omeji, bodo okupacijske sile v sovražnih deželah padle na "nevarno točko."

Demobilizacija znižana z 800,000 na 300,000 mož

Glasom, predelanega programa se bo v teku prihodnjih šestih mesecev poslalo domov okrog 1,553,000 mož, medtem ko bi se isto število mož lahko vrnilo v Zd. države v prihodnjih treh mesecih, ako bi se rabilo vse ladje, ki so na razpolago.

Prvotno se je imelo poslati iz Evrope in Pacifika nazaj v Zd. države okrog 800,000 na mesec, po načrtu, ki je bil objavljen v soboto, pa se bo to število znjalo na 300,000 mož.

Kako drastična je revizija vojnega departmента, je razvidno iz dejstva, da medtem ko se je prvotno imelo število mož v armado do 1. julija znižati na 40,000, pa bo po novem načrtu armada koncem junija štela 1,550,000 mož, oziroma skoraj trikrat toliko kot je bilo originalno določeno.

POG

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by

THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO

HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNIH)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town: (Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):	
For One Year—(Za celo leto)	\$7.00
For Half Year—(Za pol leta)	4.00
For 3 Months—(Za 3 meseca)	2.50

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico: (Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):	
For One Year—(Za celo leto)	\$8.00
For Half Year—(Za pol leta)	4.50
For 3 Months—(Za 3 meseca)	2.75

For Europe, South America and Other Foreign Countries: (Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):	
For One Year—(Za celo leto)	\$9.00
For Half Year—(Za pol leta)	5.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March, 1879.

104

PODVZETJE DOLINE TENNESSEE: DEMOKRATIČNI POISKUS

Naša dežela je tekom zadnjih dvanajstih let vodila ogromen poiskus potom razvijanja javnega podvetja v enem celotnem okrožju—v okrožju doline Tennessee in njenih vodnih pritokov. Mnogim Američanom je bilo to dejstvo ponovno priklicano v spomin pred nedolgo, ko je predsednik Truman slovesno otvoril jez Kentucky, zadnji od velikih jezov, ki jih je zgradila ob reki Tennessee vladna korporacija imenovana Tennessee Valley Authority.

Reka Tennessee, veletok, ki se vije v dolžino 650 milj, izvira v Knoxville, Tennessee, potem teče južno proti Alabami, nato severno-zapadno in severno skozi državo Tennessee in Kentucky ter se končno izliva v reko Ohio pri mestu Paducah; v državi Kentucky, nedaleč od Gilbertsville, kjer je novi jez.

TVA, kot se na kratko imenuje Tennessee Valley Authority, je državno-zvezna oblast, katero je opolnomočil in omogočil zakon sprejet v zveznem kongresu leta 1933 v svrhu razvijanja rečne plovbe ter kontrole proti poplavam, ki so bile v tem okrožju dokaj opasne. Nadaljni namen podvetja je bilo pridobivanje električne sile, da se tako prepreči potrata vodne sile, dalje pospešenje industrije in posledelstva v tem okrožju, kot tudi zgraditev tovarn za izdelovanje umetnih gnojil po nizki ceni. Tekom vojne so te tovarne izdelovala kemične produkte za narodno obrambo.

V dolini Tennessee, kot že omenjeno, so bile prej vedno poplave, ki so prizadevale prebivalstvu in posebno kmetovalcem ogromno škodo. Povodnji so izpirale in nosile stran rodovitno, vrhnjo plast zemlje, podirale hiše in poškodovale industrijske in druge stavbe ter naprave. Z dovršitvijo tega zadnjega jezu pa je spravljenia cela ogromna reka pod kontrolo, da vrši to, kar ji je začrtal človek . . . "Kaj takega se še ni dogodilo nobenji drugi reki," je dejal predsednik Truman v svojem otvoritvenem govoru. Potem je nadaljeval: "Zakaj je TVA dosegla tako lepe uspehe?" Odgovor je dal sam, rekoč: "Meni je odgovor na to vprašanje docela jasen, kajti TVA je čisto vsakdanja razsodnost združena z moderno znanostjo in dobro upravo . . . namesto, da bi se bili polotili te ogromne reke z graditvijo enega jeza tu, drugega tam, se je vzelo v delo in program celotno reko in njeno okrožje. Na ta način je bilo mogoče napraviti načrt, ki je predvideval vse potankosti podvetja, kar je omogočilo dobro prikladnost in spajanje posameznih jezov v eno veliko celoto, iz katere črpa ljudstvo v tem okolju dobrobit."

"Pomislite," je dalje pripomnil predsednik, "da bo samo ta jez, ki ga otvarjam danes, držal nazaj štiri milijone čevljev poplavnih voda reke Lower Ohio in Mississippi. Ljudje, ki žive v teh predelih, vemo prav dobro, kaj to pomeni—to pomeni, da je odstranjena nevarnost vodnih poplav, a obenem bo sila, ki je prej prizadevala škodo vprežena v korist ljudstva teh predelij. Električna sila proizvaja iz toka rek bo služila tako kmetovalcem, kot industriji in mestnim prebivalcem."

"Kentucky Dam (jez) tudi omogoča plovbeni kanal v dolžino 183 milj. Ostali TVA jezovi tvorijo plovbeni kanal, ki sega vse do Knoxville in do vzhodnega Tennessee, 650 milj stran. Tako je sedaj omogočena prometna povodna zveza med našim jugom in srednjim zapadom. Korist podvetja se torej razteza daleč preko meje doline Tennessee."

Okrog 4 milijone ljudi živi v dolini reke Tennessee in njenih pritokov. Povečini so to majhni farmerji, ki so prej živel revno, mnogo revnejše nego povprečni ameriški farmer drugod po deželi. Zgraditev 16 jezov, ter popravitev ostalih jezov, ki so bili zgrajeni že prej, je nudila tišočerim ljudem zaslužek, kar je že samoobsebi dvignilo življenjski standard. Ko pa je bil celoten program izveden, so se začeli kazati sadovi tega velikega poizkusa v pravi luči. Ogromni kompleksi zemlje, ki ni prej služila nikomur, so postali rodovitni, uporabni za pogozdovanje, farmanje, itd. Zaeno s tem so rasla nova naselja, gradile so se šole, knjižnice, bolnišnice ter druge institucije. Pojavile so se male industrije in podjetja malih lastnikov. Cenena električna sila je bila na razpolago najzadnjemu farmerju, najmanjši podeželski šoli. Oni, ki kritizirajo vsako stvar, ki je v ko-

rast ljudstvu samemu, pravijo, da je vse to omogočeno na račun davkoplačevalcev. Resnica je, da TVA oddaja električno silo le na debelo—po ceni, ki ni nizka. Da dobre ljudje poceni elektriko tudi v najmanjši vasi ozir. naselbini, je zasluga pametne ekonomije prizadetih mest in okrajev ter podeželskih kooperativ v tem okrožju. Znižane cene na drobno so pridobile veliko število odjemalcev električne sile, ki se prej iste niso poslužili, ker je bila predraga zanje in za njih razmere.

TVA deluje v vseh svojih podvetjih kooperativno z ljudstvom potom državnih, krajevnih in privatnih institucij. Administracija je docela nepolitična. Faktično so uslužencem in nameščencem v upravi prepovedane vsake politične aktivnosti, izvzemši glasovanje v času volitev. Uspeh podvetja je v veliki meri pripisovati možem, ki so v upravi. Med temi je dobro poznano ime Davida E. Lilienthal, predsednika TVA direktorija že od leta 1941. Predsednik Truman je tega mož ponovno imenoval na to mesto v juniju 1. 1. in sicer za dobo devet let. Sodelovanje ljudstva samega bi ne bilo rodilo zaželenjene sadu brez spretnega in pametnega vodstva, kakrsnega je nudil na čelu uprave Mr. Lilienthal, ki veruje v praks in v teorijo demokracije.

Uspešna dobrodelna prireditev

Skled za naše sirote hitro naraste. Dosedaj je nabранa vsoča \$1,900.00. Tudi prispevki oblike, odeje in živeža so obilni. . .

Zadnji petek se je zbrala v Slovenskem narodnem domu mala, toda reprezentativna skupina naših slovenskih naprednih žen in mož pod pokroviteljstvom "Progresivnih Slovenk" in takoreč uradno otvorila kampanjo za pomoč osiroteli mladi in v starem kraju. Uspehl je bil lep, čerayno bi moral biti veliko večji, če vpoštovamo, da ima Cleveland največjo slovensko naselbino v Ameriki. Vendar vemo, da je to še začetek in da bo v prihodnjih dneh kampanja še zadobila popoln razmah in bodo frčali, petaki, desetaki in tudi stotki, kakor vrbci v sklad za naše reveže, ki so brez starišev.

Predsednica kampanje, Mrs. Josephine Zakrajšek je otvorila sestanek s primernim nagovorom ter se zahvalila vsem prisotnim za udeležbo in poslane darove bodisi v blagu ali denarju. Navzoča je bila tudi blagajničarka relifnega sklada, Mrs. Millie Bradač, ki je ena izmed vodilnih mladih žen pri našem delovanju. Miss Joyce Gorshe, istotako vneta in delavna mož, kjerkoli treba, pa je prečitala imena darovalcev. Prisotni smo z veseljem vzeli na znanje, da je bilo po petka 28. decembra v takozvanem "Baby Shower" skladu \$1,630.

S pevskimi točkami sta nastopili Mrs. Mary Grill-Ivanusch in Miss Dorothy Svigel. Prva je zapela dve sentimentalni pesmi, in sicer Brahmovo popularno uspavanko "Lahko noč, zlatec moj" in pa "Ko me moja mati, peti je učila" od češkega skladatelja Antona Dvoraka. Dorothy Svigel pa je pôdala dve živahnji Johni Straussovi skladbi in sicer venček iz "Netopirja" in "Blue Danube" valček. Dorothy poseda lep in prožen koloraturo sopran. Pevki je dovršeno spremajala na klavirju poznanu pianistinja in učiteljica klavirja, Mrs. Vera Milavec-Slejko. Ob tej priloki moramo ugotoviti, da je bil klavir v dobrni intonaciji, kar smo pogrešali ob priredevi v počast ge. Zoretovi. Tozadne gre zahvala Mr. Tavčarju, ki je poskrbel, da je bil klavir stoniran. Sploh je priporočljivo, da ob prilikah, ko nastopajo bodisi godbeniki ali pevci, eden ali drugi od odbora poskrbi, da je poleg drugih priprav tudi klavir v priljubo dobro stanju.

Po pevskem programu je nastopila s časom primernim govorom o vzgoji in o pomenu in doprinosu iste k pravemu pojmovanju in rešitvi kočljivih človeških problemov, urednica mesence progresivne priloge v "Enakopravnosti". Mrs. Mary Grill-Ivanusch.

Med navzočimi smo videle vse štiri dosseljane glavne predsednice, Progresivnih Slovenk, Mrs. Anno Grill, Mrs. Frances Can-

druž, št. 39 SANS, ter pepske in dramski zbore. Društvo je darovalo \$500 za pomoč rojakom v starji domovini; enako vsoto je darovalo v novembra 1944 ter tudi za razne druge dobrodelne namene.

* * *

Progresivne Slovenke kr. št. 2

Predsednica Cecilia Subelj, podpredsednica Frances Legat, tajnica-blagajničarka Mary Zakrajšek, 1038 Addison Rd., zapisnikarica Frances Gorshe, nadzornice: Helen Mikus, Jennie Polkar, tajnica in Mary Somrak, publicistski odbor: Josephine Petrič, Nežka Kalar in Joyce Gorshe.

* * *

Collinwoodske Slovenke št. 22

S D Z

Predsednica Fannie Brezovar, podpredsednica Gertrude Bokal, tajnica Rose Simenc, 799 E. 155 St., blagajničarka Pauline Mausar, zapisnikarica Rose Mirkovic, nadzornica: Filomena Sedey, Alice Opalich in Frances Kromar; zastavonoša Mary Lovrhy; zastopnici za Slov. dom na Holmes Ave. Fannie Brezovar in Pauline Mausar; za Slov. dom na Waterloo Rd. Fannie Brezovar; zdravnika J. Skur M. D. in Dr. Opaškar.

Seje se vršijo vsako drugo sredo v mesecu ne več ob torčkih kakov do sedaj in članice se prosi, da to upoštevajo.

* * *

Progresivne slovenke krožek 3

Predsednica Frances Gorjanc, podpredsednica Frances Julylia, tajnica M. Ster, 19302 Arrowhead Ave., KE 477, blagajničarka Anna Zupančič, zapisnikarica Gusti Zupančič, nadzorni odbor: Louise Derdich, Frances Zaje in Mary Medvešek, zastopnici za podr. št. 106 SANS: Mary Lustig in Mary Konestabo; poročevalke: Mary Vogrin, Gusti Zupančič in Mary Ster.

Seje se vršijo vsako prvo sredo v mesecu.

* * *

Podr. št. 5 SMZ

Predsednik John Sever, 1101 E. 71 St., podpredsednik Frank Chesnik, zapisnikar Frank Kuhar, tajnica - blagajničarka Tony Krampel, 1003 E. 66 Pl. EN 5408, nadzorni odbor: Frank Kuhar, Frank Virant in Andrej Champa.

* * *

S. N. Čitalnica

Predsednik John Filipič, častni predsednik F. J. Kern, M. D., podpredsednik William Candon, tajnik Joseph Sircelj, blagajničarka Ivan Babnik, zapisnikar Joseph Grdina, knjižničar Louis Dular, pomožni knjižničar Anton Epich, nadzorniki: Anton Wapotich, Emma Drobnic in John Lonchar, zastopnik za delniško sejo SND, za Klub društva SND in podr. št. 39 SANS, Jack Ambrož.

S. N. Čitalnica bo meseca novembra 1946 obhajala 40-letnico obstoja s primernim programom v SND. Naročila se bo nove slovenske knjige kolikor jih še nima v zalogi in razne poučne angleške knjige, revije in magazine kot tudi časopise, ki izhajajo v starji domovini.

* * *

Podr. št. 41 SZZ

Predsednica Mary Lušin, podpredsednica Anna Rebolj, tajnica Catherine Artel, 1600 Parkgrove Ave., blagajničarka Ella Starin, zapisnikarica Mary Jane, nadzorni odbor: Margaret Rožanc, Anna Stopar in Theresa Joseph Skuk; za Klub društva SND Joseph Skuk in Joseph Batis; za Clev. federacijo SNPJ Ludvik Medvešek in Louis Kocjan; za Mlad. pev. zbor John Krebel; za farmo SNPJ Joseph Skuk, Franz Vidrich in Ludvik Medvešek; za podr. št. 39 SANS Ludvik Medvešek in Joseph Skuk; za delniško sejo SND Joseph Skuk; za Klub društva SND Joseph Skuk in Joseph Batis; za Clev. federacijo SNPJ Ludvik Medvešek in Louis Kocjan; za farmo SNPJ Joseph Skuk, Franz Vidrich in Ludvik Medvešek; za podr. št. 39 SANS Ludvik Medvešek in Joseph Skuk; za delniško sejo SND Joseph Skuk; za Klub društva SND Joseph Skuk in Joseph Batis; za Clev. federacijo SNPJ Ludvik Medvešek in Louis Kocjan; za farmo SNPJ Joseph Skuk, Franz Vidrich in Ludvik Medvešek; za podr. št. 39 SANS Ludvik Medvešek in Joseph Skuk; za delniško sejo SND Joseph Skuk; za Klub društva SND Joseph Skuk in Joseph Batis; za Clev. federacijo SNPJ Ludvik Medvešek in Louis Kocjan; za farmo SNPJ Joseph Skuk, Franz Vidrich in Ludvik Medvešek; za podr. št. 39 SANS Ludvik Medvešek in Joseph Skuk; za delniško sejo SND Joseph Skuk; za Klub društva SND Joseph Skuk in Joseph Batis; za Clev. federacijo SNPJ Ludvik Medvešek in Louis Kocjan; za farmo SNPJ Joseph Skuk, Franz Vidrich in Ludvik Medvešek; za podr. št. 39 SANS Ludvik Medvešek in Joseph Skuk; za delniško sejo SND Joseph Skuk; za Klub društva SND Joseph Skuk in Joseph Batis; za Clev. federacijo SNPJ Ludvik Medvešek in Louis Kocjan; za farmo SNPJ Joseph Skuk, Franz Vidrich in Ludvik Medvešek; za podr. št. 39 SANS Ludvik Medvešek in Joseph Skuk; za delniško sejo SND Joseph Skuk; za Klub društva SND Joseph Skuk in Joseph Batis; za Clev. federacijo SNPJ Ludvik Medvešek in Louis Kocjan; za farmo SNPJ Joseph Skuk, Franz Vidrich in Ludvik Medvešek; za podr. št. 39 SANS Ludvik Medvešek in Joseph Skuk; za delniško sejo SND Joseph Skuk; za Klub društva SND Joseph Skuk in Joseph Batis; za Clev. federacijo SNPJ Ludvik Medvešek in Louis Kocjan; za farmo SNPJ Joseph Skuk, Franz Vidrich in Ludvik Medvešek; za podr. št. 39 SANS Ludvik Medvešek in Joseph Skuk; za delniško sejo SND Joseph Skuk; za Klub društva SND Joseph Skuk in Joseph Batis; za Clev. federacijo SNPJ Ludvik Medvešek in Louis Kocjan; za farmo SNPJ Joseph Skuk, Franz Vidrich in Ludvik Medvešek; za podr. št. 39 SANS Ludvik Medvešek in Joseph Skuk; za delniško sejo SND Joseph Skuk; za Klub društva SND Joseph Skuk in Joseph Batis; za Clev. federacijo SNPJ Ludvik Medvešek in Louis Kocjan; za farmo SNPJ Joseph Skuk, Franz Vidrich in Ludvik Medvešek; za podr. št. 39 SANS Ludvik Medve

PISMA IZ STAREGA KRAJA

Mati in sestra pišeti iz Strmice pri Blokah

Naš rojak in naročnik Mr. Joseph Pogorelec, ki živi v St. Catherines, Ontario, Canada, nam je poslal naslednje dve pismi. Dodatno Mr. Pogorelec omenja sledče:

"Cenjeno uredništvo Enakopravnosti!

"V prigibu Vam pošiljam prepis iz pismem mojega prijatelja, Franc Zgona, živečega v Port Dalhousie, Ont., ki jih je prejel iz starega kraja in sicer iz vasi Strmica pri Blokah, od svoje matere in sestre.

"Cital sem odlomek v 'Ameriški Domovini', katera je z vsej natisnila prepis pisma iz Kanade prišlega rojaka, ki ga je dobil nekje izpod okrilja črnega italijanskega fašista. V bodoče bi rojaku svetoval, da sploh ne sprejme pisma z italijanskim pečatom, kajti tam so sami izdajalci svojega naroda, kateri so morili in ubijali za prazen nič, ali bolje rečeno za zabavo.

"Dobil sem tudi jaz že precej pisem, ter eno bolj kot drugo in uverja, da to ni bolj za obstoj, ali kot so domobranici rekli: 'za Boga in vero,' kajti pri nas tudi so postale žrtve izdaleč in okupatorjev pošteni in od vseh čislani možaki. Tako na primer, kot Jože Trdan, brat dobro znanega profesorja Trdana iz Sušja pri Ribnici, in še mnogo drugih uglednih in zavednih mož je položil svoje življenje na žrtvenik domovine.

"Resnica prihaja na dan!"

***

Pisma iz Strmice Nova Vas pri Blokah so bila napisana 12. novembra 1945. Materino pismo sinu Francetu je sledče, vsebi-

"Preljubi sin in Tvoja žena! "V prvih vrsticah Vaju lepo pozdravim in Vama želim srečo in zadovoljnost v novem stanu.

"Veseli nas, ko skrbite za nas doma. Strašno je bilo hudo, ali prestali smo vse. Lačni ravno nismo bili, ker smo precej pridevali, tako da smo še drugim dajali. Večkrat so kar ponoči prišli ti revži iz gozda in smo jim kar skozi okna dajali, v temi, cele hlebe kruha, a oni so nam dali pa sol, sladkor in milo, ker štiri leta nismo imeli nič kart, so nam jih Italijani vzelji, ko je šel moj sin (Tvoj, Vaš brat) k partizanom. Ali bilo je zelo nevarno, ker, če bi bili zvedeli, bi bili odpeljali in domove požgali.

"Leta 1941 so le prav zanesljivi ljudje vedeli, kje so partičani. V Mačkovcu, v gozdu, so imeli pod zemljivocele hiše narejene. Tako je šel tudi naš Tone.

"Leta 1942 so prišli čez vas, takrat so jim rekli še četniki. Naš Tone je nekaj sekal doma pred skedenjem, in so ga nagovarjali, da mora biti, z njimi ter mu zagrozili, če noče, bo pa šel čez 14 dni. Prišel je k meni v kuhihino; tako se je tresel, da tudi govoriti ni mogel. To je bil v soboto.

"Drugi dan je šel k maši in spovedi, in ko je prišel domov, mi prosi, naj napravim 12 litrov mleka in kruha. Šla sem po vasi, da sem dobila več hrane in smo jim nesli pod Simlov skedenj, da so se nahranili. Odsel je tudi Tone z njimi 12. maja. In čez 10 dni smo zvedeli, da je že ubit nekje pri Ljubljani. Le to vem, da je pokopan na Igli. Ne morem popisati žalosti, ali nismo smeli pokazati, da žalujemo za njim, ker bi bili tudi nas pobili.

"Vas prav lepo pozdravljam, "Tvoja mati."

***

V pismu od sestre Mr. Zgona pa je opisano sledče: "Ljubi bratec! "Po dolgem času strašne voj-

mo in Alberčko; ti dve so internirali, njega pa so odpeljali za kasarne in ustrelili. Obdolžen je bil, da je bil navzoč takrat, ko so partizani napadli Rumarsko, ko je bila tam belogradistična postojanka, a v resnici pa ni bil. Ubili so ga domačini, oziroma zatožili. On se je mislil ravno poročiti z Lenčkovo Julko iz Studenega.

"Kasarne so tudi vse razbiti, so bile bombardirane od nemškega avijona. Sedaj jih popravljajo.

"Froletov Ivan je bil dolgo časa v Ljubljani v bolnišnici za vertarja. Od tam je šel v partizane leta 1943 in več zdravnikov z njim. Doma so bili nezadovoljni, da je šel, ker je bil Miro pri domobranilih. No in danes, Ivan je živ in zdrav, nahaja se v Domžalah pri Ljubljani. A od Mirkota ne vedo nič, kje je. France Stencov je bil tudi domobranec. Tudi ne vedo nič za njega, ga ni domov. Oče so živi.

"No Volčjem pri Šobidru pa je hudo. Oče so umrli, Francka je zelo bolna, mati so tudi stari, tako da nima kdo delati. Jože in Lojze sta bila pri domobranilih, ni nobenega domov.

"Grkovi Jože je bil nekaj časa 'pod zaščito,' en čas je bil pa v partizanah, a sedaj je doma. Čotna Janez in France sta doma. Janez je res bolan, je bil na operaciji za slepič, in je prehitro vstal, zato boleha. Jože je pa na Rabu umrl.

"France Jernejev je bil v internaciji, a je letos prišel domov; potem je bil za teranca, to je, da je skrbel za hrano za partizane in druge stvari. Ali njega so usmrtili nekdanji njegovi prijatelji, ki so bili pri domobranilih kot 'črnoroko'. Slednji so imeli službo, da so samo morili ljudi. On je delal pri Šimloviču v skedenju, a je bilo vse izdano. Prišli so naravnost v skezenj; hotel je uteči, prosil jih je, naj ga pustijo, ali brezrčni zločinci so streljali za njim, ga obstrelili. Do Zakraja je bežal, tam je omagal. Oropali so ga in še ob bližu ustrelili. Ko je izdihnil, so odšli.

"Ravno tako so prišli na Godičovo, kjer je bil iz doline Jernejev, od Alene sin iz Ponikovega, in od Hribarjeve Pavle sestra Lojzka je bila tudi tam, ker doma si nista upala ostati, ker jima so grozili, in to njihovi sorodniki. Zato sta šla oba na Godičovo. Ali prišli so, ju

WIDOW RETURNS ... Mrs. George S. Patton meets her son, West Point Cadet George S. Patton III, as she returns from Luxembourg, following the funeral of General Patton. The general was buried with full military honors.

NAZNANILO!

V smislu in pravil the ST. CLAIR SAVINGS and Loan Co., se bo letna seja delničarjev te družbe vršila

v ponedeljek, 14. januarja, 1946

ob 8. uri zvečer

v Slov. nar. domu na 6417 St. Clair Ave.
dvorana št. 1

Na dnevnem redu bodo volitve direktorjev, spremembu točke VI, 1. dela ustawe in ukrepalo se bo o drugih zadev, ki pridejo pred zbornico.

ST. CLAIR SAVINGS AND LOAN CO.
Paul J. Schneller, tajnik

vezali, nato jih nad Zakrajem ustrelili. Bila sta strašno razbita, posebno Jernejev. Koliko pa drugih, posebno partizanov je padlo okrog nas. Kar z vozovi so jih vozili, kot drva.

"V dolini pri Lipci je tudi vse uničeno. Jože je bil v Italiji v internaciji. Mati, oziroma žena od njega je bila v Nemčiji internirana. Anico in Justo so imeli nekaj časa v Velikih Laščah zaprte. Nato so Anico izpustili, Justino pa so na Pijavi Gorici mučili njeni nekdanji prijatelji, nato pa ustrelili. Doma so ostali Anica in dva mlajša brata. A tudi ti so morali bežati in pustiti vse. Enega, ki je bil še skoraj otrok, ga na potu ustrelili, dom pa vse porušili in oplenili. Sedaj so se ostali, ki so še živi, vrnili domov na ruševine, da je res žalostno. Ivan je bil v partizanh, je bil ob nogu, nato je umrl.

"No, sedaj sem Ti pa že dosti napisala. Saj ni dolgo, ko sem Francki (sestri) pisala. In mama so tudi dosti napisali. Pišeš, kaj nam najbolj manjka. Veš, saj sedaj lažje dobimo kot prej. Najtežje se dobijo čevlj, ako bi mogel poslati za spomlad, imam št. 38, ali kakšno obleko za mano in Angelco. Hrane nam ne manjka, smo precej pridelali, ni treba preveč skrbeti. Sedaj bo vedno boljše.

"H koncu še sprejmite najlepše pozdrave od cele družine, "Mame, ata, Angelce in Anice."

DOPRINOSI AMERIKI! Nobena posamezna narodnost v Ameriki si ne more prisvajati prednjaštva. Kar je Amerika danes, je posledica koordinacije vseh narodov. V knjigi "A Nation of Nations" je naš poznani in spoštovalni ameriško-slovenski pisatelj Louis Adamic temeljito pojasnil. O tem se lahko prepravi, aki si nabavite in prečitate omenjeno knjigo, ki je v zalogi v uredništvu Enakopravnosti.

NAMED UNO DELEGATES ... Secretary of State Byrnes, upper left, will head the U. S. delegates to the general assembly of the United Nations. Edward R. Stettinius Jr., upper right, will head the delegation during the absence of Secretary Byrnes. Senator Connally, lower right, Senator Vandenberg, lower left, and Mrs. Franklin D. Roosevelt were the other members of the delegation chosen by President Truman. Stettinius will also serve as the U. S. representative in the security council with rank of ambassador.

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI"

IZ URADA SLOV. NAR. DOMA

6409 ST. CLAIR AVE.
CLEVELAND 3, OHIO

Obvešča se vsa društva-delničarje SND in posamezne delničarje SND, da se vrši

REDNA LETNA DELNIŠKA KONFERENCA

v četrtek, 10. januarja, 1946

v avditoriju SND točno ob 8. uri zvečer

Prosi se vse od društev izvoljene zastopnike in posamezne delničarje SND, da se tega letnega zborovanja udeležite.

DIREKTORIJ SND

Za delavce

DELAJTE V MODERNEMU POSLOPU THE TELEPHONE CO.
potrebuje
ŽENSKE kot delavke hišnih del
Downtown poslopja
Stalno delo—Dobre plače
Polni ali delni čas
6 večerov v tednu
5:10 do 1:40 zj.

Zglasite se na
Employment Office
700 Prospect Ave., soba 901
od 8. zj. do 5. pop., dnevno
razven ob nedeljah

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

Polishers & Buffers
Izurjeni na plumberskih kovinskih kosih. Piece work nadurno delo.

Republic Brass Co.
1623 E. 45 St., severno od Payne Ave.

Mali oglasi

B. J. RADIO SERVICE
1363 E. 45 St. HE. 3028
Prvovrstna popravila na vseh vrst radio aparativ

POPRAVIMO FORNEZE
in BOILERJE. Postavimo nove forneze na plin in boilerje. American Radiator Co. produkti, itd. 40-letna izkušnja.

SANDBERG HEATING
3125 E. 93rd St. — RA 5198

JOHN ZULICH INSURANCE AGENCY
18115 Neff Rd. IV 4221
Se priporočamo rojakom za naklonjenost za vsakovrstno za varovalnino.

IVANHOE RADIO SALES & SERVICE
ELEKTRIČNI PREDMETI
994 Ivanhoe Rd. LI 5277
blizu 5 Points
Ob večerih PO 5192

VAŠI ČEVLIJ
bodo zgledali kot novi, ako jih oddaste v popravilo zanesljivemu čevljariju, ki vedeni izvrši prvovrstno delo.

Frank Marzlikar
16131 St. Clair Ave.

NOVA IZDAJA
Angleško-slovenski besednjak

(English-Slovene Dictionary)

Sestavl Dr. F. J. Kern

Cena \$5.00

Dobi se v uradu ENAKOPRAVNOSTI
6231 St. Clair Avenue

Zavarovalnino
proti ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam itd.
preskrbi

JANKO N. ROGELJ
6208 SCHADE AVE.
POKLICITE:
ENDICOTT 0718

Oglašajte v - - -
Enakopravnosti

Letno poročilo stanja

The North American Bank Company

z dnem 31. decembra 1945

PREMOŽENJE:

	31. dec. 1945	31. dec. 1944
Denar v gotovini in na bankah	\$1,321,897.62	\$2,080,225.76
U. S. vladne sekurite	6,142,816.58	2,078,092.36
Posojila in džiskonti	1,620,687.08	1,197,184.32
Drugi bondi in sekurite	262,073.23	198,431.64
Bančno poslopje	10,000.00	20,000.00
Drugo premoženje	58,180.26	32,104.86
	\$9,415,654.77	\$5,606,038.94

OBVEZNOSTI:

Osnovna glavnica	\$ 200,000.00	\$ 100,000.00
Capital Debentures	0.00	65,800.00
Rezervirano za Capital Debentures, obresti in odpadila	0.00	10,173.3

TEREZA ETIENNE

JOHN KNITTEL

(Nadaljevanje)

"Res moraš spremeniti svoj izraz," je rekla. "Zakaj se včasih ne posmeješ? Če boš gledal neprestano tako mrko kakor zdaj, bo vsakdo buljil v tebe in vsakdo se bo čudil, kaj neki pač premišljuješ."

"Terezika! Skoraj še huje je kakor prej. Prej sva bila sužnja enega človeka, zdaj pa se mi zdi, da sva sužnja vsega sveta."

Z nervozno kretnjo si je uravna lase.

"Kaj misliš, da roji Blaserju po glavi?" je vprašala.

"Njegov pogled se mi je združen, to je vse."

Tereza se je za trenotek predala razglabljanju. Še predobro je pozna Blaserjev uradni pogled. Pred leti je trepetala sprično tega pogleda. Gottfried si je potisnil roki v žepa in korakal po sobi gor in dol.

"Če bi ne bil to arzenik," je govoril, "bi bilo manj razloga za nervoznost. Toda ta prekleti arzen! V možgane se mi je zažrl. Preganja me. Nemogoče mu je ubežati."

Tereza ga je zgrabila za roko.

"Sedi za trenutek!" je rekla. "Od tega večnega romanja se mi vrti. Oh! Večno ti ljudje! Ti ljudje!" je zaklicala. "Preveč se jih bojiš. Cemu bi se jih bal?

Nihče ne misli na arzenik! Samo tvoja gola fantazija!"

Gottfried, ki se je komaj vseidel, je spet poskočil in stekel k vratom ter jih hlastno odpril. Strah in groza sta mu pačila obraz. Toda zunaj ni bilo nikogar in spet je zaprl vrata.

"Vseeno! Vseeno!" Potisnil si je roki v žepa in znova zakorakal gor in dol. "Zgodilo se je. Vse se je zgodilo in dovršeno je. Nič več mi ni mari. Ne, res ne. Toda rad bi zvedel, kako si to storila!"

Obstal je pred njo.

"Kako si storila?" jo je vprašal. "Belim si glavo, prizadevam si, da bi sam spoznal, toda ne gre. Ali mi nočeš povedati? Mnogo bolj miren bom. Saj bi bilo vendar prav, če bi mi vse povedala."

Stopila je korak proti njemu in rekla: "Jenjaj, skratak jenjaj s tem vpraševanjem. Skratak ne razmišljaj več o tem. Sicer ne bom več zdržala. Ce me ljubiš, me ne boš več vpraševal."

Kljubovalno so se ji bliskale oči. Postrani jo je pogledal v obraz, nato se je obrnil v stran in se težko sesedel na klop ob lončeno peč.

"Dobro! Dobro!" je mrmral in celo se mu je globoko nagubalo.

"Previdna morava biti, to jo vse!" je rekla.

"Še vedno sem prepričan," je priporabil po kratkem molku, "da bi bilo za naju mnogo bolje, če bi skupaj pobegnila, preden se je vse to zgodilo. Ce se koliekaj spoznam v človeški psihologiji, vem, da bi naju svet strahovito sramotil, toda nikdar ne bi zašla v to stanje, večnega, idiotskega strahu."

"Že spet si tu s svojim svetom!" je zaklicala. "Kaj pa je vendar za naju svet? Misliš sem, da sva se dvignila nad svet! Misliš sem, da zaničuješ ta svet! Zdaj pa se plazis naokoli ves v strahu pred njim! Idiot, kakor je Blaser, te lahko z enim samim pogledom požene v smrten strah. Gottfried, ta tvoja rastoča slabost me plasi. Glej, budi drug človek."

Stopila je po sobi do temne klopi ob peči, na kateri je sedel, položila mu je roki na ramena in se težko sklonila nad njega. "Ljubis me, ali ne?" je vprašala.

ven, zve, da ja. Bil je ravno Turnher pri nas z avtom, naglo tečemo dol in tja. Bila je že tema, prvi mrlji je bil starejši človek. Tečemo dalje—ljudje, vojaki, in Tatjana zavpije "Janček moj, Janček!"

"Doživel sem najstrašnejšo minuto mojega življenja. Res je ležal ubogi moj Janecek, ves strgan in prašen na cesti, iz ust in nosu mu je lila kri, bil je še topel—toda mrtev. Tukrat se je podrolo v meni vse, uboga Tatjana, naše sanje so umrle, moje življenje je izgubilo svoj center in pravi smoter, in ta bolečina, dragi tovariš, je vedno hujša. Vsak pogled na mladost, vsak pogled v bodočnost je zagrejen s to podobo mrtvega mojega, tako dobrega Janeza.

"Oprosti, da Ti o tem tako obširno pišem, je pač to bolečina, ki poleg vseh ostalih tako tesno objema moje srce in dušo. Prosim, sporoč o tem mojim sorodnikom, dokler jim sam ne pismem. Tako težko je vedno znova obnavljati bolest.

"In dragi, vse to se je zgodilo tedaj, ko mi je dal novi čas najvišje časti. Kako trpko se je vse prepletalo vse v meni, kako postane v življenju ničesar in majhno. Zdi se mi kot, da bi bilo v mojem življenju zakleto, da nikdar ne smem biti ne vesel, ne notranje zadovoljenje. Pa naj bo kakor hoče, življenje terja od nas še mnogo in ta dolžnost nam daje moč do življenja.

"Sedaj intezivno delamo na izgradnjini naše Umetniške Akademije. Dali so mi izredno čast biti njen prvi rektor in jo zato tudi dobesedno iz ničja postaviti. Kar so naši predniki samo sanjali, kar nam je rajnka Jugoslavija ves čas samo obljudljala, to nam je dal narod sam, po svojih predstavnikih v pičilih šestih mesecih, in to v tako težkih okoliščinah, kot so po tej strani vojni. Vsi se zavedamo velike važnosti tega dejanja in posmena za nas Slovence.

"Sedaj smo paralelno s politiko tudi v umetnosti nastopili samostojno neodvisno pot. Na osnovi naših klasikov oplojeni z svežim duhom narodno osvobodilne borbe, bomo zgradili slovensko umetnost v bodočih rodom. Pri vseh težkih žrtvah smo lahko ponosni, da živimo v tako velikem času, ki ga bo prav vrednotila še bodočnost.

"S prvim decembrom že začnemo z izpit, dela imam čez glavo, adaptirati prostore, loviti kredite za to, se poditi za delavci, materialom in sto in sto stvarmi. Marsikdaj si mislim, kako bi marsikak študijski material, ki ga ni tu več najti, dobil pri vas, ko ne bi bilo tako daleč itd. Tu je umetnost biti umetnik, ker je umetnost dobiti material. Pa tudi to bomo poti, italijanski polom in nismo nikakor mogli dobiti stik s fantom. Mnogo je prestal, posebno ob zaplembi mojega stanovanja.

"Kasneje so ga pa še utaknili v klerikalno Marijanische, kjer so ga zmerjali z partizanskim barabom. Vendar premakniti ga niso mogli. Vse, kar je pri nas slišal in videl, se je globoko usedlo v njegovo mlaudo dobro dušo. In tako je vkljub vsemu pričakal srečno naš povratak. Misli si to naše srečanje na vse zdaj to našo skupno srečo. Ponosno je nosil mojo brzostrelko in Tatjano titovko. Vidno se je razviral, bil je velik kot jaz in mutirat je že pričel, postal pameten in celo mož z živimi načrti za življenje.

"Enako bi še za nekaj vprašal ali prosil, se gre za kinofilm 16mm. Kako silna je škoda, da nismo nikakor mogli dobiti tega materiala med borbo, ne preprečili trenutki so šli v pozaboto ta-

ko. Danes bi se lahko na lastne oči prepričali o legendarni heiroski borbi slovenskega naroda. Nikdar ne bom oprostil tistim, ki so to onemogočili. Moje kino kamero sem imel s seboj. Žal le malenkost filmu. Pa tudi ostalega fotomateriala ni bilo, posebno Leica filmov.

"Dostikrat sem se dobesedno jokal, ko nisem imel ne kamere, ne filmov. Kot veš, meni je bilo vse zaplenjeno še 13. novembra 1943. Tako so zginile tudi vredne kamere. Kinokamera od Čikaške Svobodomiselnih podporne jednote, ki je bila pri meni, pa so jo moji sorodniki na čudežen način rešili. Bila je že v partičnih, pa so jo vrnili, ker ni bilo filmov in še posebej onih specjalnih kaset. Ne bom Te mūčil več s tem.

"Prosim Te, da mi pozdraviš vse drage naše poštene ljudi. Visoko cenimo njihovo prizadevanje in vernost in smo ponosni na Vas. Od srca pozdravi Adamiča, Kristana, Clevelandčane pa kar povrsti, začni kar v hiši in pri sosedovih, Ančki Erstetovi hvala za pismo. Pozdravi Terbovca, Grilla, Bukovnika, Beleta, Zormana oba, pa vse nadaljnje znance, pa še one zgubljene znance, ki nas še vedno gledajo kot bandite, a v nas ni maščevalnosti—le pomilovanje.

"Ko pride to pismo do Tebe, bo že božič, če ne bom že kaj zamudil. Zato voščim Tebi, vsem Tvojim in vsem znancem in rojaku zopet enkrat, po dolgem času, mirem božič in srečno novo leto v znamenju miru in bratstva med narodi.

"Za danes končujem prvič, ko bo mogoče, pa kaj več. Pa piši mi zopet kaj, pa mnogo o Vašem življenju in o znancih.

"Srčno pozdravljen!

"Smrt fašizmu—svoboda našodu! Tvoj!

"Božidar Jakac."

"Ljubljana, 23. novembra 1945."

"Prilagam tri fotografije. Povzdrav vsem znancem!

"Tatjana."

Naslov:
Božidar Jakac,
Pred škofijo 21/III.
Ljubljana,
Slovenija, Jugoslavija.

Hiša naprodai

za eno družino; 6 sob na Marcella Rd., 2 garaži, velika lota. Pokličite IV 0336.

V najem se

oddal opremljeno sobo za poštene fanta. Vpraša se na 6808 Bonna Ave.

Zgubilo se je

češala na božični dan v okolici E. 159 St. Kdor jih je našel, je prošen, da jih vrne na 694 E. 159 St. ali pa pusti v Slov. domu na Holmes Ave.

Išče se

3 ali 4 sobe za družino z enim otrokom. V collinwoodski ali E. 185 St. okolici. Pokličite Vadnal, IV 4783.

Hiša naprodai

na 16006 Holmes Ave., od St. Clair Ave. zidana, za eno družino. 3 spalnice, kopalnica zgoraj, družabna soba, dinette, kuhinja in sprednji porč, spodaj. Pokličite MU 0417.

PUNCH PRESS POMOČNIK
za prenašanje materijala
za Punch Press operatorje.
Stalno delo.

NEW ART MFG. CO.

6725 Machinery Ave., ena cesta severno na St. Clair Ave., in E. 70 St.

ŽENSKE IN MOŠKI ZA ČISČENJE URADOV

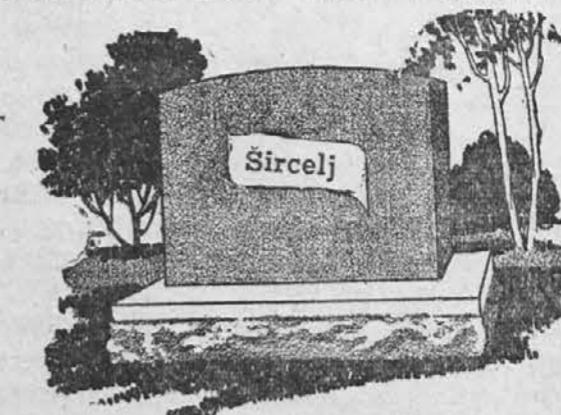
Stalno delo — dobra plača

AETNA WINDOW CLEANING CO.

1430 E. 27 St., vogal Superior Ave.

NAZNANILO IN ZAHVALA

1887

1945

S tužnim srcem in globoko užaločeni naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je nepričakovano nemila smrt posegla v našo sredo in je nenadoma umrl naš preljubljeni in nikdar pozabljeni soprog in oče

Martin Sircelj

Blagopokojnik je zgotovil svoj ponočni šiht v tovarni dne 7. decembra 1945 in se je ob 7. uri zjutraj baš pripravljal za domov, ko ga je zadela srčna kap in je takoj izdihnil svojo blago dušo.

Doma je bil iz vasi Čelje, fara Prem pri Ilirske Bistrici. Star je bil 58 let in v Ameriki se je nahajal 25 let.

Pogreb se je vršil iz Joseph Žele in Sinovi pogrebnega zavoda dne 11. decembra 1945 in k večnemu počitku smo ga položili v načrtoče matere zemlje na Lakeview pokopališče.

Tem potom se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so položili krasne vence h krsti pokojnika v zadnji pozdrav, kar nam je bilo v veliko tolažbo in v dokaz, da je bil pokojnik prljubljen in spoščovan pri vas.

Zahvalo naj sprejmejo: — Mr. in Mrs. A. Ivančič, Mrs. Jean Klause iz Penna, Mr. in Mrs. L. Cassell iz Penna, Miss J. Kern iz Penna, Mr. M. Kern iz Penna, Mr. J. Bostjančič iz Penna, Mr. in Mrs. L. Kirn iz Detroit Michigan, Mr. in Mrs. A. Kirn in Detroit, Michigan, sestra in družina Mr. in Mrs. J. Klimp iz W. Va., Mr. in Mrs. J. Kovačič, Mr. in Mrs. S. Bregant, Mr. in Mrs. M. Aaronson, Mr. in Mrs. L. Mihačič, Mr. in Mrs. M. Morel, Mr. in Mrs. S. Rolic, Mr. in Mrs. F. Zigman, Mrs. M. Morel, Mr. in Mrs. F. Zafred, Mr. in Mrs. L. Mavrich, sestra in njena družina Mr. in Mrs. A. Rolih, Mr. in Mrs. A. Moze, Mr. in Mrs. E. Eccell, sestrica iz Penna, Mr. in Mrs. G. Prileson, Mr. in Mrs. J. Hrvatin.

Mr. in Mrs. F. Celin, Mr. in Mrs. J. Konestabo, Mr. L. Seme in družina, Mr. in Mrs. A. Hosta ml. in družina, Mr. in Mrs. A. Tomazic, Mr. in Mrs. F. Moze, Mr. in Mrs. J. Barbo, pevsko društvo "Slo-ga," društvo Janeza Krstnika št. 71 ABZ, društvo Mir št. 142 SNPJ, Chase Brass & Copper Co.

Lepa hvala sledenim, ki so darovali v gotovini mesto vencev:

Mr. in Mrs. John Hrvatin, Mr. in Mrs. F. Ludvig, Mr. in Mrs. F. Jagodnik, Mr. in Mrs. J. Mihalich, Mr. in Mrs. M. Vogrin, Mr. in Mrs. A. Race, Mr. in Mrs. F. Ipavec, Mr. in Mrs. J. Kertel, Mr. in Mrs. Cajhen, Mr. in Mrs. F. Ljubič, Mrs. M. Spilar, Mr. in Mrs. I. Avcin, Mr. in Mrs. J. Fátr, Mr. in Mrs. F. Kuret, Mr. in Mrs. J. Peroviček.

Našo najlepšo zahvalo izrekamo tudi sledenim, ki so dali svoje avtomobile na razpolago pri pogrebu:

Mr. Frank Stegu, Mr. Louis Mihačič, Mr. Leo Bostjančič, Mr. John Hrvatin, Mr. Frank Celin, društvo Mir št. 142 SNPJ.

Dalje lepa hvala vsem, ki ste prišli pokojnika pokropiti, ko je ležal na mrtvaškemu odu ter vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti k večnemu počitku, ter pogrebcem, ki so nosili kršio.

Iskrena zahvala bodi izrečena vsem, ki so nam stali na strani in nam bili v tolažbo in pomoč v dneh žalosti.

Posebno zahvalo izrekamo mojemu bratu in njegovi ženi Antoniu in Antoniji Ivančič za vso pomoč in oskrbo, ki sta jo nudila v teh težkih dneh. Prisrčna zahvala tudi vsem sorodnikom, ki so prišli iz Pensylvanije na pogreb ter za vso uslugo, ki so jo nam izkazali.

Ako smo slučajno izpustili ime katerega, ki je nam pomagal na en način ali drugi, prosimo oproščenja in se vsem enako najlepše zahvaljujemo.

</div